

Lovforslag nr. L 172. Fremsat den 31. marts 1982 af arbejdsministeren

Forslag

til

Lov om jobskabelse

Kapitel 1

Jobskabelse

§ 1. For at fremme beskæftigelsen, især for unge ledige, kan der oprettes nye arbejdspladser med statsstøtte.

§ 2. Enhver kan ansøge om støtte til oprettelse af nye arbejdspladser.

§ 3. Arbejdet skal så vidt muligt udføres af eller i samarbejde med private virksomheder.

§ 4. Arbejdspladser kan oprettes efter denne lov, hvis

- 1) arbejdet er af samfundsmæssig værdi,
- 2) arbejdet ellers ikke ville blive udført, og
- 3) arbejdet ikke i væsentligt omfang reducerer efterspørgslen efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder.

§ 5. Kommuner og amtskommuner kan også uden statsstøtte oprette arbejdspladser efter denne lov. Dette gælder uanset om arbejdet indeholder produktion og afsætning, jfr. § 6, stk. 2 og § 9.

Kapitel 2

Godkendelse og støtte

§ 6. Vedkommende arbejdsmarkedsnævn, jfr. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., afgør, om der kan ydes statsstøtte, jfr. dog § 10.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsnævnet godkender arbejder, der iværksættes af kommuner og amtskommuner, og som indebærer produktion og afsætning, jfr. dog § 10, også selv om der ikke ydes statsstøtte efter denne lov.

Stk. 3. Nævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse, jfr. dog §§ 8, stk. 3 og 10.

Stk. 4. Nævnet kan knytte særlige vilkår til en afgørelse efter stk. 1 og 2.

§ 7. Arbejdsmarkedsnævnets tilsagn om støtte gælder for 1 år. Støtten kan af nævnet forlænges med 1 år og kan af landsarbejdsmarkedsnævnet, jfr. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., forlænges med yderligere 1 år.

Stk. 2. Når forholdene gør det ønskeligt, kan arbejdsmarkedsnævnet dog give tilsagn om støtte for en længere periode end 1 år.

§ 8. Indebærer et arbejde produktion og afsætning, og er der efter arbejdsmarkedsnævnets bedømmelse en risiko for, at arbejdet i væsentligt omfang reducerer efterspørgslen efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder uden for nævnensområdet, indhenter nævnet udtalelser fra de berørte erhvervsorganisationer.

Stk. 2. Foreligger der ikke inden 1 måned svar på en anmodning om en udtalelse efter stk. 1, træffer nævnet afgørelse på det foreliggende grundlag.

Stk. 3. Fremgår det efter nævnets bedømmelse af indhentede udtalelser, at arbejdet i væsentligt omfang vil reducere efterspørgslen efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder uden for nævnensområdet, skal nævnet enten afvise ansøgningen eller overgive sagen til landsarbejdsmarkedsnævnet, hvis afgørelse i så fald er den endelige administrative afgørelse, jfr. dog § 10.

Stk. 4. Landsarbejdsnævnet kan knytte særlige vilkår til en godkendelse.

Stk. 5. Landsarbejdsnævnet skal træffe afgørelse i sagen inden 2 måneder fra ansøgningens indsendelse til landsarbejdsnævnet.

§ 9. Kommuner og amtskommuner, der ønsker at iværksætte arbejder efter denne lov, som ikke indebærer produktion og afsætning, og som ikke støttes af staten, skal i hvert enkelt tilfælde forelægge sådanne arbejder til udtalelse i arbejdsmarkedsnævnet før iværksættelsen.

Stk. 2. Foreligger der ikke inden 1 måned fra ansøgningens indsendelse til arbejdsmarkedsnævnet en udtalelse fra nævnet, kan kommunen eller amtskommunen iværksætte arbejdet uden nævnets udtalelse.

§ 10. I særlige tilfælde kan arbejdsministeren efter forelæggelse for landsarbejdsnævnet imødekomme ansøgninger om oprettelse af arbejdspladser med støtte.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan knytte særlige vilkår til sin afgørelse.

§ 11. Arbejdsmarkedsnævnet kan tage initiativ til, at der i områder med særligt alvorlige beskæftigelsesproblemer oprettes arbejdspladser efter denne lov.

§ 12. Den statslige støtte fastsættes til 70 pct. af højeste dagpenge pr. 1. oktober i det foregående år, jfr. § 47 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 2. Til arbejdspladser, der besættes med unge under 25 år, fastsættes støttebeløbet til 80 pct. af samme beregningsgrundlag som i stk. 1.

Stk. 3. Støttebeløbet fastsættes for et kalenderår ad gangen.

Kapitel 3

Betingelser for ansættelse

§ 13. Den, der ansættes på en arbejdsplads omfattet af denne lov, skal være

- 1) fyldt 18 år,
- 2) ledig og tilmeldt arbejdsformidlingen som ledig i en af arbejdsministeren fastsat periode og
- 3) anvist til arbejdet gennem arbejdsformidlingen.

Stk. 2. For unge under 25 år kan kravet om en forudgående ledighedsperiode fraviges.

§ 14. Løn- og arbejdsvilkår skal være overenskomstmæssige eller de sædvanlige ved tilsvarende arbejde.

Stk. 2. For særlige grupper kan arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte andre vilkår.

§ 15. Arbejdsmarkedsnævnet kan beslutte, at beskæftigede under jobkabelsesordningen skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kapitel 4

Undervisning

§ 16. Undervisningstilbud kan indgå i arbejde omfattet af denne lov, hvis det ønskes af den, der opretter arbejdspladserne.

Stk. 2. På arbejdspladser med statsstøtte efter denne lov gives der de ansatte uanset alder en statslig godtgørelse i undervisningstiden svarende til støtten efter § 12, stk. 1.

Stk. 3. Godtgørelse efter stk. 2 kan kun gives, hvor der ikke i forvejen er knyttet en særlig godtgørelse til den pågældende undervisning.

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om, hvorledes undervisningen kan indgå i arbejde støttet efter denne lov.

§ 17. På arbejdspladser oprettet af kommuner og amtskommuner efter denne lov, men uden statsstøtte, kan kommuner og amtskommuner give de ansatte en godtgørelse i undervisningstiden efter reglerne i § 16. Godtgørelsen for unge under 25 år kan i disse tilfælde finansieres i henhold til lov om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner.

Kapitel 5

Administration

§ 18. Arbejdsformidlingen varetager administrationen af reglerne i denne lov, hvor andet ikke er bestemt.

§ 19. Arbejdsministeren fastsætter efter forelæggelse for landsarbejdsnævnet nærmere regler om administrationen og den statslige støtteordning, herunder tilsyn med om vilkår

for støtten overholdes, regler om støtte til særlig arbejdskraft og konsulentbistand samt om nedsættelse eller forhøjelse af støtten i særlige tilfælde.

Stk. 2. Nærmere regler om statslig støtte efter § 6 til arbejdspladser, der modtager eller er berettiget til anden offentlig støtte, fastsættes af arbejdsministeren efter forhandling med de berørte ministre.

Stk. 3. Arbejdsministeren kan efter forhandling med indenrigsministeren og finansministeren fastsætte økonomiske rammer for arbejder, der udføres i kommuner og amtskommuner efter reglerne i denne lov.

§ 20. Ved ansættelse, der sker efter reglerne i denne lov, fraviges § 67, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse i fornødent omfang.

Kapitel 6

Klage

§ 21. Klage over arbejdsformidlingens afgørelse ved administrationen af denne lov kan inden 4 uger indbringes for arbejdsdirektøren af den, som afgørelsen vedrører.

Stk. 2. Arbejdsdirektørens afgørelser kan inden 4 uger indbringes for arbejdsministeren af den, som afgørelsen vedrører.

Kapitel 7

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 22. Loven træder i kraft den 1. juli 1982.

Stk. 2. Beskæftigelsesprojekter, der er iværksat inden 1. juli 1982 i medfør af lov nr. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, kan videreføres under jobskabelsesordningen uden statsstøtte efter 1. juli 1982, selv om de indeholder produktion og afsætning. Projekterne skal dog forelægges arbejdsmarkedsnævnet til udtalelse, hvis projekterne skal videreføres efter 1. juli 1983.

Stk. 3. Kapitel 15a samt § 98, stk. 4, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 423 af 7. august 1981, ophæves den 1. juli 1982, jfr. dog stk. 4. § 98, stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 4 og 5. I § 98, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres: »stk. 1-4« til: »stk. 1-3.«

Stk. 4. Arbejdsdirektøren fastsætter nærmere regler om en overgangsordning i forhold til reglerne om beskæftigelsesarbejder i § 97a, jfr. § 98, stk. 4, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 5. For perioden 1. juli 1982 til 31. december 1982 fastsættes støtten, jfr. § 12, på grundlag af højeste dagpenge pr. 1. oktober 1981.

§ 23. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1984-85.

§ 24. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Udviklingen i den internationale økonomi igennem de sidste år har på afgørende vis forringet den økonomiske situation i Danmark. De kraftigt stigende oliepriser har udøvet et voldsomt pres på betalingsbalancen, og den afsvækkede konjunktursituation i udlandet har påvirket beskæftigelsessituationen i ugunstig retning.

Den voldsomme stigning i arbejdsløsheden satte ind omkring årsskiftet 1979-80. Gennem hele 1980 steg ledigheden stærkt, således at ledigheden ved årets udgang var omkring 80.000 personer større end ved årets begyndelse. Denne udvikling fortsatte i begyndelsen af 1981, hvorefter der tilsyneladende skete en stabilisering på et niveau omkring 235.000 i det sæsonkorrigerede ledighedstal. I sidste del af året indtraf igen en stigning i ledigheden (sæsonkorrigeret). For året som helhed var den samlede ledighed på ca. 245.000 personer.

I 1982 er der ikke grundlag for at vente nogen afgørende bedring af beskæftigelsesudsigterne. Produktionen i den private sektor kan ganske vist forudses at begynde at stige igen, men konjunkturopsvinget må vurderes som meget skrøbeligt ikke mindst på baggrund af usikkerheden omkring de internationale konjunkturer og det hjemlige investeringsklima. Alt taget i betragtning må der regnes med en ikke uvæsentlig stigning i ledighedsniveauet fra 1981 til 1982.

Samtidig er ledighedens karakter blevet forværret. En stadig voksende del af de ledige har længevarende ledighedsperioder bag sig. Ungdomsarbejdsløsheden er i løbet af 1980 steget med 50 pct. og gennemsnittet for 1981 ligger omkring 70.000 eller 15 pct. af arbejdsstyrken.

Beskæftigelsesproblemernes omfang og karakter gør, at det er nødvendigt, at regeringen lægger op til en forstærket indsats for beskæftigelsen. Det må imidlertid erkendes, at der trods en bedring af betalingsbalancesituationen fortsat er relativt snævre muligheder for en økonomisk politik, der generelt tager sigte på at stimulere beskæftigelsen. Kræfterne må derfor samles omkring en målrettet indsats, der på samme tid skaber nye arbejdspladser på samfundsmæssige vigtige områder og bidrager til at formindske de mere specielle ledighedsproblemer.

Lange ledighedsperioder nedsætter arbejdsevnen. Arbejdserfaringer og uddannelse holdes ikke vedlige. Der sker en stadig indsnævring af de arbejdsopgaver, den ledige kan påtage sig. Herved øges risikoen for paradoksproblemer på fremtidens arbejdsmarked. Den store ungdomsarbejdsløshed betyder, at mange vil forlade skolesystemet uden at opnå den selvtilid, som beskæftigelse giver, og uden at få mulighed for at tilpasse sig de normer, der gælder for at kunne begå sig på en arbejdsplads.

En varig forøgelse af beskæftigelsen i de kommende år forudsætter, at der gennem øget uddannelsesaktivitet sikres en tilstrækkelig kvalificeret og veluddannet arbejdsstyrke. Endvidere må udvidelsen af beskæftigelsen i videst muligt omfang ske i den private sektor. Kun i det omfang, dette ikke er muligt, bør den offentlige sektor indgå i den direkte beskæftigelsesfremmende indsats. De arbejdspladser, der skabes, skal først og fremmest tilbydes de unge, der trues af mere langvarig arbejdsløshed.

Bekæmpelsen af arbejdsløsheden skal først og fremmest ske ved at udvide den samlede beskæftigelse i samfundet. Hidtil har det imidlertid været et problem blot at fastholde de eksisterende arbejdspladser. Der er som nævnt ikke udsigt til nogen afgørende bedring på dette område, med mindre regeringen tager initiativer til på forskellig vis at stimulere lysten til at oprette nye arbejdspladser.

I denne situation er det naturligt, at man interesserer sig for muligheden af at kunne anvende de meget store beløb, der i dag udbetales som dagpenge og bistandshjælp til arbejdsløse, på en sådan måde, at der bliver sat arbejde i gang.

Regeringen foreslår derfor, at der til afløsning af den indsats, der i øjeblikket ydes gennem iværksættelse af beskæftigelsesprojekter etableres en jobskabelsesordning, hvorefter der i større omfang end i dag kan sættes opgaver i gang, der ellers ikke ville blive udført – uanset de samfundsmæssigt set vil være rentable – og hermed skabe nye arbejdspladser.

Som det fremgår af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1982 om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, ser regeringen det som en særlig opgave at nedbringe og efterhånden

reelt afskaffe ungdomsarbejdsløsheden. Jobskabelsesforslaget vil være et betydningsfuldt led i disse bestræbelser, og forslaget indeholder derfor særlige regler til fremme af beskæftigelsen af unge.

Regeringen vil i folketingsåret 1982/83 fremsætte forslag til lov om ungdomsgaranti, hvilket vil kunne medføre behov for ændringer i den her forelåede lov.

I. Jobskabelse

De nuværende muligheder for kommuner og amtskommuner til at iværksætte initiativer, der skaber nye arbejdspladser, er snævre. Det gælder initiativer i kommunalt regi, men i særlig grad initiativer der inddrager den private sektor. Faren for konkurrence i forhold til eksisterende virksomheder, de kommunale budgetrammer og de begrænsede statslige tilskud til beskæftigelsesinitiativer har gjort det vanskeligere for kommunerne at imødegå den stigende arbejdsløshed.

Samtidig kan det konstateres, at en række samfundsmæssigt værdifulde opgaver ikke bliver udført, fordi de isoleret set ikke er økonomisk rentable. Som eksempler kan nævnes opgaver inden for genbrug, forureningsbekæmpelse, isolering og byfornyelse. Sådanne opgaver vil ofte være samfundsmæssigt rentable, f.eks. på grund af den valutabesparelse der ligger i et mindsket energiforbrug.

Det er hensigten med lovforslaget om jobskabelse at imødekomme begge disse formål ved at skabe et væsentligt spillerum for forskellige myndigheder, organisationer og private virksomheder til at kunne oprette nye arbejdspladser.

Ordningen vil udvide rammerne for de lokale samfunds indsats mod arbejdsløsheden og vil give mulighed for iværksættelse af eksempelvis følgende aktiviteter:

- trafiksanering, almene byfornyelsesaktiviteter som gårdrydning, istandsættelse af altaner, indretning af beboer- og ungdomshuse m.v.
- etablering af sportspladser, klubhuse og andre idrætsfaciliteter
- anlæggelse af naturstier, cykelstier, campingpladser, kolonihaver og andre friluftsiniciativer
- istandsættelse af bevaringsværdige bygninger, fortidsminder m.v.
- iværksættelse af kulturelle tilbud m.v.
- oprydning i skove og klitter og særlige kystsikringsarbejder
- indsamling og genanvendelse af f.eks. papir, glas, metal, bildæk m.v.
- rensning af vandløb og søer og andre miljø- og forureningsbekæmpende initiativer

- solfangerproduktion, isolering, vindmøller, bricketteringsanlæg, anvendelse af flis og andre energibesparende foranstaltninger
- støtte til iværksættere, støtte til oprettelse af nye virksomheder og produktioner, f.eks. ulandsvenlig teknologi, støtte til opfindere blandt andet til fremstilling af prototyper.

Der vil i øvrigt ikke være begrænsning med hensyn til hvilke områder, der kan tænkes at rumme jobskabelsesaktiviteter. F.eks. kan der også tænkes muligheder inden for landbruget.

Jobskabelsesordningen skal først og fremmest rettes mod *værdiskabende og samfundsnyttige* aktiviteter af ekstraordinær karakter. Ordningen indebærer ikke mulighed for støtte til højnelse af det almindelige serviceniveau på områder inden for kommunerne. Foruden beskæftigelseshensynet lægges der vægt på at få sat aktiviteter i gang på områder, der også ud fra andre hensyn er højt prioriteret.

Som *initiativtagere* til jobskabelsesaktiviteter tænkes på private virksomheder, faglige organisationer, kommuner, amtskommuner, statslige institutioner og lokale foreninger m.v. Initiativet er således placeret i de lokale samfund.

I overensstemmelse hermed er koordineringen og godkendelsen af aktiviteterne henlagt til *arbejdsmarkedsnævne*, hvis sekretariater planlægges styrket. Arbejdsmarkedsnævne skal blandt andet tilse, at jobskabelsesordningen administreres i sammenhæng med behovene på det lokale arbejdsmarked og de eksisterende uddannelsesmuligheder, således, at de ledige opnår de kvalifikationer, der er behov for, og således at der ikke igangsættes arbejder, der giver anledning til ubillig konkurrence i forhold til eksisterende virksomheder eller anden forvridning af konkurrenceforholdene.

I tilfælde hvor hensyn til virksomheder uden for nævnets område også skal tages, vil landsarbejdsnævnet og en snæver kreds af berørte organisationer blive inddraget.

For at give nævne så gode betingelser som muligt, vil man – ud over at styrke nævnenes sekretariater – efter lovens vedtagelse sammen med arbejdsmarkedets parter og (amts)kommunerne udarbejde et vejledningsmateriale til nævne, ligesom en fælles kursusvirksomhed tænkes iværksat.

Af hensyn til deltagerne er det vigtigt, at de arbejdspladser, der oprettes, i videst muligt omfang er *normale arbejdspladser*. Endvidere er det vigtigt, at de ansatte indgår i et normalt arbejdsmiljø med kontakt til og i samarbejde med forskellige faggrupper.

Arbejde, der er omfattet af jobskabelsesloven, skal så vidt muligt udføres af *private virksomheder*. Ved ansøgninger fra (amts)kommuner eller andre offentlige myndigheder vil det være arbejdsmarkedsnævnens opgave at påse, at private virksomheder er inddraget i det omfang arbejdets art giver mulighed herfor. Er det nævnens vurdering, at dette ikke er sket, bør nævnet anmode ansøgeren om yderligere at undersøge mulighederne for at inddrage private virksomheder.

Private virksomheders medvirken kan blandt andet fremmes gennem en aktiv deltagelse af erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer, der vil være velegnede til at hjælpe de mindre virksomheder i de enkelte kommuner med at udarbejde jobskabelsesprojekter ved f.eks. at udarbejde tilbudsmateriale og informere om mulighederne. For at hjælpe disse og andre interesserede organisationer er der i forslaget en mulighed for at knytte et begrænset antal konsulenter til sådanne organisationer.

Den statslige støtte svarende til 70 pct. af højeste dagpenge udgør i 1982 ca. 67.000 kr. pr. nyoprettet arbejdsplads og kan ydes i op til 3 år. Støtten vil blive beregnet pr. arbejdstime og udgør i 1982 32 kr. pr. time. For at give en særlig tilskyndelse til at ansætte unge, for hvem konsekvenserne af ledighed er særligt alvorlige, vil statsstøtten for hver arbejdsplads, der besættes med en ung under 25 år, udgøre 80 pct. af højeste dagpenge, hvilket vil sige 75.000 kr. i 1982 på årsbasis eller 36 kr. pr. time.

Tilsagnet om støtte gives principielt til den enkelte arbejdsplads, når denne besættes med en person, der er og har været tilmeldt arbejdsformidlingen som ledig i en vis periode normalt 3 måneder. Støtten følger således ikke – som ved arbejdstilbudssordningen – den enkelte ledige. Denne støtte vil ikke fuldt ud kunne dække omkostningerne. Til finansieringen af jobskabelsesaktiviteter kræves derfor yderligere midler fra private, stat eller (amts)kommuner, med mindre der er en sådan økonomi i projektet, at der ikke er behov herfor. Ved jobskabelse i rene private virksomheder kan der alene ydes støtte efter denne lov svarende til statsstøtten pr. beskæftiget i virksomheden. Kun ved en kombination af private og offentlige jobskabelsesarbejder kan det offentlige ud over statsstøtten deltage i restfinansieringen (d.v.s. investeringer og resterende driftsudgifter) og da kun med en andel, der sikrer et rimeligt forhold mellem investering og udbytte, således som det typisk vil finde udtryk ved det offentliges andel af overskuddet.

Der skal ved jobskabelsesarbejder i kommunerne udredes *moms* i overensstemmelse med reglerne i § 3 i ministeriet for skatter og afgifters bekendtgø-

relse af 9. februar 1971 om merværdiafgift af offentlige institutioners fremstilling af varer og ydelser til eget brug.

Boligforeninger, idrætsforeninger og lignende, der ikke har et erhvervsmæssigt formål, og som selv udfører jobskabelsesarbejder til eget brug, er som hovedregel ikke momspligtige. Bliver der imidlertid tale om egentligt byggeri, er der pligt til at betale moms, med mindre andet er særligt bestemt.

Støtten ydes til arbejdspladser, der i alle øvrige henseender skal være normale, og der skal derfor som hovedregel gælde de *løn- og ansættelsesvilkår*, som er overenskomstmæssige eller sædvanlige ved tilsvarende arbejder.

Et arbejdsløshedskassemedlem, der har fået anvist et arbejde efter jobskabelsesordningen, vil normalt ikke skulle stå tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende.

Ved udformningen af jobskabelsesordningen vil det blive nærmere overvejet, hvorledes man særligt kan fremme kvindernes muligheder, f.eks. ved i visse tilfælde at give kvinder fortrinsret til ansættelse.

De særlige ordninger for ældre m.v. bortfalder med ophævelsen af § 97a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. Sigtet med ordningerne vil dog fortsat kunne fastholdes inden for rammerne af jobskabelsesordningen.

Ligeledes vil der inden for jobskabelsesordningen kunne etableres særlige aktiviteter for handicappede.

Lov nr. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner med senere ændringer bibeholdes, således at kommuner og amtskommuner stadig er forpligtet til at afsætte bestemte beløb til indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden. Udgifter til jobskabelsesaktiviteter kan dog afholdes af de beløb, der skal afsættes efter L. 488 svarende til, hvad der hidtil har været gældende med hensyn til beskæftigelsesprojekter og løntilskud til private virksomheder. For imidlertid at sikre grundlaget for den førgede aktivitet, der planlægges i forbindelse med bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, foreslår indenrigsministeren i forslag til ændring af L. 488, at beløbet, som (amts)kommunerne er pligtige at afsætte, fordobles. I den kommunale støtteordning for unge ansat i private virksomheder foreslås støtten endvidere forhøjet svarende til jobskabelsesordningen.

Ordningen med beskæftigelsesarbejder efter den nuværende § 97a i arbejdsløshedsloven foreslås ophævet fra 1. juli 1982. Samtidig foreslås det, at

beskæftigelsesprojekter efter L. 488 indpasses i loven om jobskabelse med virkning fra 1. juli 1982, således at det forslag omfatter al jobskabelsesaktivitet, uanset om der ydes statsstøtte eller ej. Der vil herefter ikke længere være mulighed for at etablere beskæftigelsesprojekter efter L. 488 uden for jobskabelsesloven.

Til belysning af, hvilke konsekvenser ophævelsen af § 97a vil få, skal her fremhæves nogle forskelle mellem de to ordninger.

Med en støtte som foreslået på 70 pct. henholdsvis 80 pct. af højeste dagpenge, vil den statslige andel svare til ca. 50 pct. af den samlede udgift. Sammenlignet med hjælp efter bistandsloven, hvor halvdelen af udgifterne refunderes af staten, vil der – i det omfang, der er økonomiske muligheder for jobskabelse – ikke længere være økonomisk incitament for kommunerne til at foretrække bistands- hjælp frem for en mere konstruktiv indsats mod ledigheden.

For det andet betyder betingelsen om arbejdsmarkedsnævnets godkendelse, at der i langt større omfang end i dag vil være mulighed for at etablere normale arbejdspladser. Det afgørende vil være, at de lokale arbejdsgiver- og lønmodtagerinteresser i nævnet – efter en samlet vurdering af den beskæftigelsesmæssige betydning – ikke finder, at de foreslåede nye arbejdspladser i væsentligt omfang vil få negative virkninger for eksisterende virksomheder.

Som en tredje forskel i forhold til beskæftigelsesprojekterne skal fremhæves, at der vil gælde samme muligheder for at etablere jobskabelse i privat regie som i offentlig regie. Hidtil har beskæftigelsesprojekter i private virksomheder eller andet privat regie været en undtagelse.

Som en fjerde forskel skal nævnes den mulighed, der efter forslaget er for at kombinere undervisning med jobskabelse og samtidig yde en godtgørelse i undervisningstiden svarende til jobskabelsesstøtten.

Endelig må det også nævnes, at der er fastsat en aldersgrænse på 18 år for ansatte under jobskabelsesordningen i overensstemmelse med bestræbelserne på, at de helt unge skal gives et tilbud med overvejende uddannelsesmæssigt indhold for at fremme uddannelsessigtet.

Det skal understreges, at det er hensigten med forslaget at oprette almindelige arbejdspladser. Dette indebærer, at jobskabelsesarbejder kan anvendes i arbejdstilbudsordningen, hvorved denne ordning aflastes.

II. Administrative konsekvenser

Forslaget indebærer et vist administrativt merarbejde. Dette gælder særligt arbejdsformidlingssystemet, der skal vurdere og godkende jobskabelsesprojekter. Det må forventes, dels at sagsantallet vil stige betydeligt, dels at der vil blive tale om at inddrage mere vidtgående hensyn, end tilfældet har været ved de hidtidige beskæftigelsesarbejder, således at særligt arbejdsmarkedsnævnenes sekretaria- ter har behov for at få tilført flere ressourcer.

I alt vil der være behov for at styrke bistanden til arbejdsmarkedsnævnene med omkring 55 nye ansatte (37 med akademiske eller tilsvarende uddannelser og 18 kontorfunktionærer), hvilket vil medføre udgifter på ca. 11 mill. kr. årligt med 3/4 til staten og 1/4 til amtskommunerne. Herudover vil der i arbejdsministeriet og i arbejdsdirektoratet være behov for 4 akademikere og 3 kontorfunktionærer, hvilket svarer til en årlig udgift på ca. 1,4 mill. kr.

III. Økonomiske konsekvenser

Forslaget indeholder såvel besparelser som merudgifter. Jobskabelsesordningen er imidlertid et område med usikkerhedsmomenter omkring omfanget og arten af udnyttelsen af ordningen. Det er således ikke muligt præcist at skønne over de økonomiske konsekvenser. Endvidere er de skattemæssige konsekvenser af ordningen for staten, kommunerne og amtskommunerne ikke indregnet.

1. Jobskabelse

Det offentlige bruttoudgifter vil bestå i dels statslige udgifter til støtte pr. arbejdstime pr. beskæftiget, dels udgifter til løn udover statsstøtten samt udgifter til materialer og administration m.v. Besparelserne vil falde på statens udgifter til arbejdsledighedsdagpenge og statens og kommunernes udgifter til bistandshjælp.

Da det ikke er muligt på forhånd at skønne over aktivitetsniveauet inden for jobskabelsesordningen, er det som et *regneeksempel* forudsat, at der inden for ordningens rammer årligt oprettes, hvad der svarer til ca. 15.000 helårsarbejdspladser fordelt ligeligt på privat og (amts)kommunal sektor. De kommunale bruttoudgifter vil herefter udgøre ca. 1 mia kr. i januar 1981 prisniveau. Forudsat at 2/3 af arbejdspladserne besættes med unge, kan den statslige støtte i alt opgøres til ca. 950 mill. kr. ligeligt fordelt på privat og (amts)kommunal sektor. Dette modsvares af besparelser på arbejdsledighedsdagpenge på 870 mill. kr. samt 90 mio. kr. på bistandshjælp ligeligt fordelt på stat og kommuner.

Der er ikke i dette regneeksempel medtaget de afledede beskæftigelsesmæssige virkninger af de nye jobkabelsesaktiviteter.

Jobkabelsesordningen er uanset omfanget i sig selv stort set statsfinansielt neutral.

I forhold til en videreførelse af de hidtidige beskæftigelsesarbejder og -projekter indebærer ordningen en ændret byrdefordeling mellem staten og kommunerne, der medfører statslige merudgifter i kraft af, at de penge, der tidligere udbetaltes som dagpenge m.v., nu kan bruges til skabelse af arbejdspladser. Det aktuelle omfang af ordningen vil afhænge af, i hvilket omfang man lokalt vil udnytte den. De resterende udgifter udover statsstøtten vil blive dækket af iværksættere eller af eventuelle indtægter fra de oprettede arbejdspladser og vil derfor afhænge dels af den lokale tilskyndelse til at skabe job, dels af karakteren af de oprettede job. Til helt eller delvis at dække nettoudgifterne udover statstilskuddet vil f.eks. for unge kunne bruges midler i henhold til L. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner.

Det vil være af stor betydning for udbredelsen af jobkabelsesordningen, at der på lokalt plan opnås et kendskab til mulighederne i jobkabelsesordningen, således at der kan komme de nødvendige initiativer i stand. Af særlig betydning vil det være, at de private virksomheder kan hente inspiration og støtte til at igangsætte ny produktion m.v. Der er derfor mulighed for at knytte nogle konsulenter til de erhvervsorganisationer og brugerorganisationer, der kan forventes at ville have en særlig interesse i at etablere jobkabelsesaktiviteter. Konsulenter af denne type vil kunne ansættes med en forhøjet jobkabelsesstøtte, da nogle af disse organisationer ikke vil have mulighed for selv at finansiere udgifterne ud over den normale jobkabelsesstøtte.

Konsulenternes virksomhed skal koordineres af undervisningsministeriet og arbejdsministeriet i fællesskab.

2. Uddannelsesaktiviteter som følge af jobkabelsesforslaget

Efter jobkabelsesforslaget er der mulighed for i et vist omfang at indlægge uddannelsesaktiviteter. På *undervisningsministeriets område* skønnes der at være behov for udvidelser på tekniske skoler og handelsskoler svarende til en årlig driftsudgift på 2,1 mill. kr. Hertil kommer etableringsudgifter i 1982 på 2,5 mill. kr.

På handelsskolerne kan der være tale om eksisterende enkeltfagskurser og på de tekniske skoler om dele af de eksisterende uddannelser eller kurser særligt tilrettelagt ud fra de opståede behov i forbindelse med de konkrete jobkabelsesprojekter.

Størstedelen af den forventede uddannelsesaktivitet i forbindelse med jobkabelsesforslaget vil falde på *arbejdsmarkedsuddannelsernes område*. Behovet for udvidelse kan anslås til ca. 10.000 elevuger. Bevillingen hertil er søgt på særskilt aktstykke.

3. Information m.v.

En ny ordning som jobkabelsen må forventes at kræve information dels over for offentligheden i almindelighed dels over for de organisationer og personer, der kan forventes særligt at blive involveret i konkrete initiativer, herunder specielt arbejdsmarkedsnævnenes medlemmer.

Informationsudgifterne omfatter udgifter til annoncering og informationsmateriale samt kursusvirksomhed og undervisningsmateriale. De årlige udgifter er anslået til 4 mill. kr., hvoraf undervisningsministeriet påregnes at skulle disponere over 1,5 mill. kr.

Erfaringerne fra den hidtidige beskæftigelsesindsats har vist, at det pædagogiske aspekt har været forsømt på grund af manglende relevante kursustilbud til projektledere. Med det foreslåede beløb til kursusvirksomhed vil man udover den påtænkte kursusvirksomhed for arbejdsmarkedsnævnenes medlemmer kunne få ca. 130 ledere på kursus i 6 uger om året.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Støtten kan kun gives til oprettelse af nye arbejdspladser. Det betyder, at der skal ske en nettoudvidelse af antallet af beskæftigede hos vedkommende arbejdsgiver. Reglerne om *nettoudvidelse* og *medarbejderindflydelse* vil blive identiske med de tilsvarende regler i ordningen om arbejdstilbud til langtidsledige.

Til §§ 2 og 3

Som typiske former for organisering af jobkabelsesarbejdspladser kan tænkes følgende:

1. En eller flere *private virksomheder* udarbejder på eget initiativ (evt. med hjælp af brancheorganisationer) et jobkabelsesarbejde f.eks. isolering af pensionisters boliger, reparation af altaner i udlejningsejendomme, opsætning af solfangere på

offentlige bygninger eller produktion af lavteknologiske maskiner og redskaber til u-landene. Projektet godkendes af arbejdsmarkedsnævnet. Arbejdskraften anvises af arbejdsformidlingen, der også udbetaler støtten til den/de pågældende virksomhed(er), hvor ansættelsen finder sted.

2. En kreds af initiativtagere (heri kan være (amts)kommuner, fagforeninger, erhvervsorganisationer, foreninger i øvrigt, private virksomheder) opretter en *selvejende institution eller et anpartsselskab*, der søger arbejdsmarkedsnævnet om at få godkendt en (produktions)virksomhed, f.eks. inden for gartneri, fiskeyngel eller genbrug af inventar og møbler.

3. En rekvirent (f.eks. en (amts) kommune eller idrætsforening) får godkendt et projekt i arbejdsmarkedsnævnet, hvorefter udførelsen af det *udliciteres* til private virksomheder. I licitationsbetingelserne vil indgå, at der skal ansættes ledige i henhold til jobskabelsesordningen. De ledige ansættes i private virksomheder. Hvorvidt støtten udbetales af arbejdsformidlingen til den enkelte virksomhed eller til rekvirenten vil blive fastsat administrativt senere efter forhandlinger med relevante organisationer. Denne form vil typisk gælde inden for bygge- og anlægsområdet, herunder reparations- og vedligeholdelsesarbejder samt konsulent- og informationsvirksomhed.

4. En kommune får godkendt rene (*amts*) *kommunale arbejdspladser*, f.eks. i form af en kommunal serviceenhed. De ledige ansættes i kommunen.

Andre former kan naturligvis også tænkes, men fælles for alle vil være, at arbejdsmarkedsnævnet i forbindelse med det enkelte projekt godkender oprettelse af et vist antal arbejdspladser med tilhørende støtte, og at nævnet tillige er opmærksom på, at arbejdet så vidt muligt udføres af private virksomheder.

Arbejdet skal være *verdiskabende*, men en udvidelse af den offentlige service vil som hovedregel ikke kunne støttes. Det vil f.eks. typisk gælde standardforbedringer inden for eksisterende foranstaltninger i undervisningssektoren, social- og sundhedsforvaltningen samt ordinære bygge- og anlægsarbejder. Jobskabelsesarbejder inden for det (amts) kommunale bygge- og anlægsområde kan således kun igangsættes, når der er tale om en reel nettoudvidelse af bygge- og anlægsaktiviteten. Yderligere vil det særligt på dette område være vigtigt at påse, at arbejdet i videst muligt omfang udføres af private virksomheder gennem entrepriser eller lign., for at undgå en udbygning af de offentlige aktiviteter på dette område.

Til § 4

I vurderingen af et arbejdes *samfundsmæssige værdi* bør så vidt muligt indgå beskæftigelseeffekten og dennes varighed, betalingsbalanceeffekten og udsigten til rentabilitet på lidt længere sigt.

Et arbejde, der i samme grad tilgodeser disse hensyn kan meget vel vurderes forskelligt af de enkelte arbejdsmarkedsnævn, idet lokalsamfundets særlige ønsker overfor projektet også skal indgå med betydelig vægt ved vurderingen af et arbejdes samfundsmæssige værdi.

Betingelsen om at arbejdet *ellers ikke* vil blive *udført* skal forstås således, at det ikke ville blive udført for tiden, hvis det ikke sker med støtte efter jobskabelsesloven. Ved vurderingen heraf tages – for offentliges arbejders vedkommende – udgangspunkt i de vedtagne budgetter for det pågældende finansår.

Betingelsen om, at arbejdet ikke i væsentlig omfang må reducere *efterspørgslen* efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder, skal sikre, at arbejdspladser, der oprettes efter denne lov, ikke vil få en væsentlig negativ indflydelse på produktions- og afsætningsvilkår for bestemte virksomheder.

Til § 5

Jobskabelsesaktiviteter kan opdeles i 4 tilfælde:

1. Jobskabelse med statsstøtte og produktion til afsætning, jfr. § 1 og § 6, stk. 2.
2. Jobskabelse med statsstøtte, men uden produktion til afsætning, jfr. § 1.
3. Jobskabelse uden statsstøtte, men med produktion til afsætning, jfr. § 6, stk. 2.
4. Jobskabelse uden statsstøtte og uden produktion til afsætning, jfr. § 9.

I de to første tilfælde, hvor der skal søges om statsstøtte, vil der ikke være tvivl om, hvorvidt et arbejde er omfattet af jobskabelsesloven eller ej.

I det tredje tilfælde kan der opstå tvivl om, hvorvidt der er tale om produktion til afsætning eller til eget brug. Er der tale om produktion til afsætning, er arbejdet omfattet af jobskabelsesloven, medmindre der foreligger særlig lov hjemmel eller en særlig kommunal interesse. Om denne afgrænsning henvises til bemærkningerne til § 6, stk. 2.

I det fjerde tilfælde er der tale om aktiviteter, der ligger tæt op ad den almindelige kommunale virksomhed. Vejledende for, om arbejdet skal omfattes af jobskabelsesreglerne, vil det være, om et tilsvarende arbejde tidligere har været udført som

beskæftigelsesprojekt, idet det ikke er hensigten at ændre (amts)kommunernes nuværende muligheder for – uden statsstøtte – at producere til eget forbrug. Finansieres arbejdet helt eller delvist efter L. 488 om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommer og amtskommuner, vil arbejdet også være omfattet af loven om jobskabelse.

Til § 6

Til stk. 1

Det er arbejdsmarkedsnævnet, der i almindelighed har den endelige administrative afgørelse, medmindre landsarbejdsnævnet eller arbejdsministeren kommer ind i sagen efter henholdsvis §§ 8 og 10.

Ved afgørelsen af, om der kan ydes støtte, bør nævnet vurdere, hvorvidt de arbejdspladser, som der søges støtte til, vil passe ind i den eksisterende erhvervsstruktur i regionen og i denne forbindelse lægge særlig vægt på aktiviteter, der involverer et samarbejde med en eller flere private virksomheder.

Ligeledes bør nævnene tage hensyn til i hvilket omfang, den aktivitet, der foreslås, vil tiltrække arbejdskraft i overensstemmelse med den regionale fordeling af ledigheden. Aktiviteter, der er egnede til beskæftigelse af kvindelig arbejdskraft, bør således prioriteres højt.

Arbejdsmarkedsnævnene bør i øvrigt være opmærksomme på eventuelle muligheder for misbrug af ordningen på områder, hvor behovet for arbejdskraft traditionelt er svingende på grund af sæsonbetonet arbejde.

Nævnet kan henlægge behandlingen af ansøgninger om støtte til et underudvalg.

Ved de ansøgninger om støtte til jobskabelse i den private sektor, hvor ansøgningens imødekommeelse skønnes at ville medføre afledede økonomiske konsekvenser for det offentlige, f.eks. i form af tilskud til fritidsaktiviteter eller lignende, bør den pågældende (amts)kommune have lejlighed til at udtale sig om ansøgningen.

Til stk. 2

Det er en kommunalretlig grundsætning, at kommunerne ikke må beskæftige sig med almindelig *produktion med henblik på afsætning* eller levering af tjenesteydelser, herunder yde støtte til det private erhvervsliv, medmindre der er speciel lovhjemmel eller foreligger en særlig kommunal interesse. Denne regel skal sikre, dels at kommunerne ikke skaber konkurrenceforvriddning ved aktiviteter,

der alene hører hjemme i det private erhvervs regie, dels at kommunerne ikke beskæftiger sig med områder, hvor de ikke er tilstrækkelig kompetente. Det ligger derimod inden for kommunernes kompetence i dag (kommunalfuldmagten) at producere til eget forbrug, f.eks. gennem egen håndværksafdeling, kørselsafdeling og vaskeri.

Med L. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 351 af 24. juli 1980, blev der givet adgang for kommunerne til at beskæftige unge arbejdsløse ved utraditionelle projekter (genbrug, alternativ energi m.v.), også selv om der ikke er tale om produktion til kommunernes eget forbrug, men om afsætning til andre, hvis afsætning er en nødvendig følge af produktionen. Der henvises til indenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 844 den 2. marts 1979 (folketingets forhandlinger 1979, sp. 10086 – 88) og spørgsmål nr. 247 den 3. december 1980 (folketingets forhandlinger 1980, sp. 3522 – 24).

Formålet med forslaget § 6, stk. 2 er at udvide kommunernes og amtskommunernes muligheder for at fremme beskæftigelsen gennem en øget adgang til produktion med henblik på afsætning. Det er ikke hensigten at ændre (amts)kommunernes nuværende muligheder for – uden statsstøtte – at producere til eget brug.

Lovforslaget indeholder ikke begrænsninger med hensyn til hvilken produktion, der må sættes igang med henblik på afsætning. Ved produktion forstås både produktion af varer og tjenesteydelser, og ved afsætning forstås levering af sådan produktion til såvel private virksomheder og forbrugere som andre offentlige myndigheder. I tvivlstilfælde skal der lægges vægt på, om den produktion, det drejer sig om, sædvanligvis købes hos eksisterende producenter. Kommuner og amtskommuner vil herefter kunne igangsætte sådanne aktiviteter under forudsætning af, at betingelserne i § 4 er opfyldt, og at arbejdsmarkedsnævnets, landsarbejdsnævnets eller arbejdsministerens godkendelse foreligger, jfr. §§ 6, 8 og 10. Det vil være de nævnte organers opgaver at sikre, at aktiviteterne ikke har en væsentlig negativ indflydelse på ordinære arbejdspladser, herunder på produktion til afsætning uden for nævnsområdet, jfr. også bemærkningerne til § 8. Samtidig skal forslaget sikre, at eventuelle udvidelser i (amts)kommunernes aktiviteter som følge af jobskabelsesloven så vidt muligt udføres af eller i samarbejde med private virksomheder.

(Amts)kommunerne bør ved iværksættelse af jobskabelsesarbejder med produktion til afsætning

allerede i planlægningsfasen tage kontakt med lokale erhvervs- og fagorganisationer.

Til stk. 4

De vilkår, som kan fastsættes, kan f.eks. være vilkår, der skal forhindre en forvridding af konkurrenceforholdene, eller vilkår, der skal sikre beskæftigelse for særlige grupper af ledige.

Til § 7

Til stk. 1

For de enkelte ansatte under jobskabelsesordningen, vil der ikke gælde nogen *tidsbegrænsning* ud over den, der følger af den periode, for hvilken godkendelsen gælder. Arbejdsformidlingen vil blive bedt om i særlig grad at være opmærksom på behovet for evt. udslusningsforanstaltninger for de ansatte, som ikke gennem jobskabelsesaktiviteten opnår varig beskæftigelse.

Især overfor de unge, som ansættes under jobskabelsesordningen, vil der i videst muligt omfang blive givet en erhvervs- og uddannelsesvejledning, som skal mindske behovet for andre udslusningsforanstaltninger.

Til brug ved afgørelsen af spørgsmålet om en forlængelse foretager nævnet en vurdering af de oprettede arbejdspladser, herunder om eventuelle vilkår er opfyldt.

Vurderingen af arbejdspladserne skal bl.a. sigte på at konstatere, om arbejdet fortsat har behov for økonomisk støtte, og om en væsentlig begrænsning af beskæftigelsen rent faktisk har kunnet konstateres på eksisterende virksomheder.

Til stk. 2

Den type aktiviteter, der vil kunne godkendes for en længere periode, er de arbejder, der hidtil har været traditionelle beskæftigelsesarbejder som f.eks. klitarbejder og andre naturplejeprojekter.

Det samme gælder for arbejder, der svarer til andre igangværende og velfungerende projekter uden problemer med konkurrenceforvridding.

Til § 8

Det er som hovedregel i første omgang det lokale *arbejdsmarkedsnævn*, der skal tage stilling til ansøgninger om jobskabelse, der indebærer produktion og afsætning.

Det kan dog ikke udelukkes, at særlige hensyn, der rækker ud over det enkelte nævns område, f.eks. forholdet til virksomheder i andre egne af

landet, gør det hensigtsmæssigt, at landsarbejdsnævnet inddrages i vurderingen af eventuelle konsekvenser for beskæftigelsen andre steder i landet.

§ 8 fastlægger derfor følgende procedure for behandlingen af ansøgninger om jobskabelse, der indebærer produktion og afsætning.

1. Ansøgning om jobskabelse indsendes til arbejdsmarkedsnævnet.

2. På grundlag af ansøgningen og evt. yderligere oplysninger, der er indhentet af arbejdsmarkedsnævnet, vurderer nævnet, om der er en risiko for, at arbejdet i væsentligt omfang reducerer efterspørgslen efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder uden for nævnsområdet.

Hvis det fremgår af ansøgningen og materialet indhentet i forbindelse hermed, at der ikke er en sådan risiko, eller, at der højst er en risiko inden for nævnsområdet, træffer nævnet afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag.

3. Hvis det af materialet fremgår, at der er en sådan risiko uden for nævnsområdet, indhenter nævnet udtalelser fra berørte erhvervsorganisationer.

Der vil normalt kun være tale om at høre en snæver kreds af erhvervsorganisationer. Typisk vil en høring af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd samt Industrirådet eller Håndværksrådet eller - ved anlægsarbejder og større byggeopgaver - Entreprenørforeningen være tilstrækkelig. Andre landsdækkende brancheorganisationer vil dog også være relevante f.eks. inden for gartneri og landbrug.

Af hensyn til en hurtig sagsbehandling skal svar på høringer i disse sager foreligge inden 1 måned, hvis den hørte part ønsker at få indflydelse på sagens behandling.

Hvis de indhentede udtalelser viser, at arbejdet ikke i væsentligt omfang reducerer efterspørgslen efter produkter og tjenesteydelser, der allerede produceres af eksisterende virksomheder, træffer nævnet afgørelse på det foreliggende grundlag.

4. Hvis de indhentede udtalelser viser, at der vil ske en sådan reduktion af efterspørgslen, skal nævnet enten afvise ansøgningen eller overgive sagen til *landsarbejdsnævnet* evt. med en indstilling fra nævnet.

5. Arbejdsmarkedsnævnet skal træffe en afgørelse inden 2 måneder fra ansøgningens indsendelse.

6. Overgives sagen til landsarbejdsnævnet, træffer dette afgørelse inden 2 måneder fra ansøgningens indsendelse til landsarbejdsnævnet.

Landsarbejdsnævnet kan henlægge behandlingen af disse sager til et underudvalg. På baggrund

af (amts)kommunernes centrale rolle i ordningen er det en naturlig forudsætning, at (amts)kommunerne er med i et sådant underudvalg. Landsarbejdsnævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse.

Landsarbejdsnævnets kompetence omfatter i denne forbindelse også jobkabelsesaktiviteter, der alene er finansieret efter L. 488 om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, jfr. § 4, stk. 1, pkt. 1) i nævnte lov.

Denne procedure for behandling af ansøgninger om jobskabelse med produktion og afsætning samt den særlige procedure ved behandlingen af sager efter § 10 vil nærmere blive reguleret i forbindelse med fastsættelsen af de administrative regler efter § 19.

Til § 9

Der henvises til bemærkningerne til § 6, stk. 2.

Til § 10

Formålet med bestemmelsen er ikke at etablere en almindelig adgang til at indsende ansøgninger til *arbejdsministeren* i tilfælde, hvor arbejdsmarkedsnævnet eller landsarbejdsnævnet har afslået ansøgningen. Erfaringerne viser imidlertid, at der i ganske særlige tilfælde, navnlig hvor et jobkabelsesforslag indebærer afvejning af beskæftigelses hensyn, konkurrencehensyn eller andre særlige hensyn, der rækker ud over det enkelte nævns område, kan være behov for, at arbejdsministeren kan imødekomme en jobkabelsesansøgning. En sådan bestemmelse vil f.eks. også give mulighed for at videreføre den hidtidige ordning med støtte til fremme af vinterbeskæftigelsen, herunder konsulentvirksomhed og propaganda, eller støtte særlige aktiviteter, der fremmer kvindernes beskæftigelse.

Til § 11

Det påhviler i dag under den eksisterende § 97a-ordning arbejdsmarkedsnævnene at drage omsorg for iværksættelsen af beskæftigelsesarbejder, jfr. cirkulære af 23. maj 1979 om arbejdsmarkedsnævn. Også under jobkabelsesordningen skal nævnene have en lignende mulighed for løbende at vurdere behovet for en forøgelse af beskæftigelsesmulighederne. Nævnene kan derfor opfordre private virksomheder, kommuner, amtskommuner og statsinstitutioner m. v. til at fremlægge forslag til jobkabelsesaktiviteter.

Til statsinstitutioner vil der iøvrigt blive mulighed for at yde en højere støttesats i lighed med den

120 pct.s regel, der idag gælder for beskæftigelsesarbejder, jfr. bemærkningerne til § 19, stk. 1. Efter denne regel, kan der ydes støtte til statslige beskæftigelsesarbejder med 120 pct. af den faktiske lønudgift.

Til § 12

Til stk. 1

Tilsagn om statslig støtte gives principielt for et år ad gangen, men rent praktisk beregnes og ydes støtten som et beløb pr. time.

Til stk. 3

Af hensyn til den kommunale budgetlægning vil det forventede støttebeløb for det kommende år blive foreløbigt beregnet og offentliggjort inden den 1. juni i året forud.

Til § 13

Til stk. 1

Hvis erfaringerne viser, at *18-års-aldersgrænsen* fører til en forvridding i forhold til de erhvervsfaglige grunduddannelser som en uddannelse for de helt unge, vil spørgsmålet om en eventuel forhøjelse af denne grænse blive taget op til overvejelse.

Betingelsen om, at anvisningen til arbejdet skal ske gennem arbejdsformidlingen, anses også for opfyldt ved anvisning gennem anerkendte arbejdsløshedskasser, der har fået tilladelse til sådan anvisning.

Med hensyn til kommunernes mulighed for op søgende kontakt til arbejdsmarkedet henvises til et fællescirkulære af 1. april 1980 fra arbejdsdirektoratet og Kommunernes Landsforening om samarbejdet mellem arbejdsformidlingen/arbejdsmarkedsnævnene og kommunerne i forbindelse med L. 488. Efter dette cirkulære kan der efter aftale med arbejdsformidlingen aftales en arbejdsdeling mellem arbejdsformidlingen og kommunerne vedrørende kontakten til arbejdsmarkedet.

Til stk. 2

Den periode, som den ledige skal have været tilmeldt arbejdsformidlingen, foreslås i starten af ordningen sat til 3 måneder. For unge under 25 år kan kravet om en forudgående ledighedsperiode fraviges af hensyn til den unges deltagelse i et samlet uddannelses- og beskæftigelsesforløb.

Til § 14

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til den nuværende § 97a, stk. 3, 2. pkt, i arbejdsløshedsloven.

Til § 15

Efter den hidtidige ordning med beskæftigelsesarbejder efter § 97a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. skulle deltagere i beskæftigelsesarbejder afgå fra arbejdet, såfremt arbejdsformidlingen kunne anvise dem andet passende arbejde. Dette gælder som hovedregel ikke ved jobkabelsesarbejder.

Anvises et jobkabelsesarbejde til et medlem, for hvem arbejdet betragtes som passende, jfr. § 63 i arbejdsløshedsloven, kan denne anvísning udløse vægrings sanktioner efter de almindelige regler.

Til § 16

Til stk. 1

For at kvalificere den ledige til det aktuelle arbejde under jobkabelsesordningen og samtidig forbedre de fremtidige beskæftigelsesmuligheder er der i § 16 åbnet mulighed for, at *undervisning* efter iværksætternes ønske kan indgå i og koordineres med jobkabelsesaktiviteter. Almindelig arbejdsinstruktion til det konkrete arbejde forudsættes holdt uden for sådan undervisning og skal altså ske i arbejdstiden til almindelig aflønning.

Indlagt eller tilknyttet undervisning herudover bør i første række rette sig mod de arbejdsopgaver, der skal løses i den aktuelle ansættelse, og bør tillige som hovedregel være kompetencegivende eller lede frem til en kompetencegivende uddannelse.

Det vil først og fremmest være arbejdsmarkedsuddannelserne, der er relevante, men der kan også være tale om undervisning, der udgør dele af de erhvervsfaglige uddannelser, og uddannelser på erhvervsskolerne. Undervisning, der giver en mere bred introducerende indføring til nye områder, vil dog også kunne kombineres med jobkabelse.

Med hensyn til undervisningsaktiviteter, der skal motivere til kompetencegivende uddannelse eller kvalificere til optagelse på en sådan uddannelse, vil følgende undervisningstilbud være særlig relevante:

- Undervisning i tilknytning til den kommunale ungdomsskole (op til 25 år).
- Amtskommunale kurser, enkeltfagsundervisning og kurser på handelsskoler og tekniske skoler.
- Undervisning tilrettelagt som i mange af de eksisterende beskæftigelsesprojekter med 8 timers ugentlig undervisning.

Kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer i henhold til undervisningsministeriets

cirkulære af 1. oktober 1980 er ikke omfattet af jobkabelsesordningen. Efter cirkulæret skal sådanne programmer dog iværksættes i forståelse med arbejdsmarkedets parter på det lokale arbejdsmarked. Arbejdsmarkedsnævnet skal sikre, at denne betingelse er opfyldt.

Til stk. 2

Den faktiske udnyttelse af undervisningstilbudene vil høj i grad afhænge af de økonomiske vilkår, der tilbydes i undervisningstiden. Med den foreslåede godtgørelse, der for alle vil udgøre 70 pct. af højeste dagpenge, vil undervisning være et realistisk element i jobkabelsesarbejdet. Godtgørelsen er ikke til hinder for at arbejdsgiveren supplerer godtgørelsen op til fuld løn i undervisningstiden.

For at fastholde hovedsigtet med jobkabelsesordningen bør det sikres, at eventuel undervisning højst beslaglægger en mindre del af den samlede tid, den pågældende befinder sig i en jobkabelsesaktivitet.

Undervisningen bør derfor i almindelighed ikke overstige 20 pct. af arbejdstiden på årsbasis. Denne begrænsning gælder også for undervisning i jobkabelsesaktiviteter uden statslig støtte.

På arbejdspladser støttet efter § 6, stk. 1, vil kvaliteten og omfanget af en evt. undervisning indgå i arbejdsmarkedsnævnets samlede behandling af ansøgningen om støtte.

På arbejdspladser uden støtte efter § 6, stk. 1, vil vurderingen af undervisningen indgå i arbejdsmarkedsnævnets samlede udtalelse, jfr. lovforslagets § 9.

Ved at kombinere undervisning og jobkabelse kan de ledige forbedre deres fremtidige beskæftigelsesmuligheder til et niveau, der svarer til den øvrige arbejdsstyrke. For ikke herudover at favorisere uddannelsesvilkårene for ansatte under jobkabelsesordningen bør deltagelse i undervisning, hvor der ydes godtgørelse efter stk. 2 eller § 17, kun ske i det første år i en ansættelse efter denne lov.

Til stk. 3

Ved deltagelse i en arbejdsmarkedsuddannelse eller de særlige programmer herunder herunder gælder de sædvanlige regler om kursusgodtgørelse og bevarelse af dagpenge.

Til stk. 4

De nærmere regler fastsættes efter forhandling med undervisningsministeren, arbejdsmarkedets

hovedorganisationer og de kommunale organisationer.

I reglerne skal dels indgå spørgsmålet om, hvorledes undervisningen skal kombineres med arbejdet, dels spørgsmålet om, hvilken slags undervisning der kan blive tale om. Det forudsættes her, at undervisningsministeren på sit område giver nærmere retningslinier for godkendelse af sådan undervisning.

Det er hensigten at gøre reglerne så rummelige, at der ikke vil blive behov for, at enkeltansøgninger om at lade uddannelse indgå i jobkabelsesarbejder, skal forelægges for centrale myndigheder af.

Til § 17

Til ansatte på arbejdspladser, der ikke støttes efter § 6, stk. 1, kan der også gives godtgørelse i undervisningstiden. Kommunen eller amtskommunen må dog i disse tilfælde selv finansiere godtgørelsen.

Til § 19

Til stk. 1

Administrationen af jobkabelsesloven vil i høj grad berøre (amts)kommunerne. Gennem deres repræsentation i landsarbejdsnævnet vil de kommunale organisationer sammen med arbejdsmarkedets parter få mulighed for at påvirke udformningen af de nærmere regler.

I nogle tilfælde må det forudses, at ansøgere fortrinsvis fra den private sektor m.v. vil have vanskeligheder med at finansiere den del af omkostningerne til jobkabelsesprojektet, der ligger ud over støttebeløbet. For at undgå, at gode beskæftigelsesmuligheder af denne grund forspildes, bør arbejdsministeren i særlige tilfælde kunne fastsætte en højere støttesats eller yde støtte til aflønning af instruktører, formænd eller anden særligt uddannet arbejdskraft eller lignende, jfr. § 13 i den nuværende bekendtgørelse af 29. juni 1971 om særlige foranstaltninger til beskæftigelse af arbejdsløse.

Ved udformningen af de nærmere regler om støtteordningen vil der blive givet mulighed for at arbejdsmarkedsnævnene kan beslutte, at støtten til jobkabelsesaktiviteter kan nedsættes efter en vis periode.

Til stk. 2

En vurdering af, om et arbejde kan støttes både

via nærværende lov og via *andre støtteordninger* forudsætter en bedømmelse af, om arbejdspladserne ville blive oprettet uden kombination af jobkabelsesstøtten med andre støtteordninger. Da en konkret gennemgang af samtlige arbejder vil være meget ressourcekrævende for arbejdsmarkedsnævnene, vil det af administrative grunde være nødvendigt, at arbejdsministeren bemyndiges til at opstille visse retningslinier for, hvornår jobkabelsesstøtten skal kunne kombineres med andre støtteordninger. Ud fra beskæftigelsesmæssige, samfundsmæssige og især administrative betragtninger er udgangspunktet, at et givet arbejde ikke både kan støttes via jobkabelsesloven og via andre støtteordninger. Det er f.eks. indlysende, at et arbejde ikke kan få både jobkabelsesstøtte og støtte efter loven om arbejdstilbud til ledige. En gennemgang af de eksisterende støtteordninger vil dog vise nødvendigheden af at undtage visse tilskudsordninger fra denne regel, f.eks. egnsudviklingsstøtten, konsulentbistand samt visse typer af forbrugertilskud.

Selv om hovedreglen er, at et arbejde ikke samtidig kan få støtte både via jobkabelsesloven og andre støtteordninger, vil det dog ikke forhindre støtte fra jobkabelsesloven, at der eksisterer en ikke-udnyttet mulighed for anden offentlig støtte. Der kan imidlertid være knyttet en række regelsæt til eksisterende støtteordninger, som bør udvides til også at gælde jobkabelsesstøtten, når denne ydes alene.

Arbejdsministeren bemyndiges derfor efter forhandlinger med de implicerede ministre til at undtage områder fra at modtage jobkabelsesstøtte, hvor de eksisterende støtteordninger, medfører tilstrækkelige ressourcer til området. Tilsvarende bemyndiges arbejdsministeren til at fastsætte retningslinier for, hvornår regelsæt knyttet til eksisterende støtteordninger skal udvides til også at gælde jobkabelsesstøtten.

Til stk. 3

Det er regeringens hensigt at lægge en ramme for de samlede (amts)kommunale bruttoudgifter, dvs. incl. statsstøtten, til jobkabelse 1,2 mia kr. i 1982, hvorimod der ikke er en tilsvarende ramme for jobkabelsesaktiviteter udført af private virksomheder.

Udgifter som følge af, at ledige i henhold til loven om arbejdstilbud til ledige får et arbejdstilbud på en jobkabelsesarbejdsplads holdes uden for denne ramme.